

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal Holidays. 75,000 Readers.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 174. — Štev. 174.

NEW YORK, MONDAY, JULY 27, 1936—PONEDELJEK, 27. JULIJA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

FASISTI SO NAPERILI NOVO OFENZIVO PROTI MADRIDU

“Vsi Američani na varnem” — pravi poslanik

PROTEST FRANC. NACIJONALISTOV PROTI ZALAGANJU ŠPANSKE ARMADE Z VOJNIM MATERIJALOM

V bitki, ki divja severno od glavnega mesta, zmagujejo zdaj vladni pristaši, zdaj fašisti. — Španski poslanik je prosil Francijo, naj pošlje dvajset tisoč bomb. — Dosedaj ni bil ranjen noben ameriški državljani.

IRUN, Španija, 26. julija. — Ameriški poslanik Claude G. Bowers je rekel nekemu časniškemu poročevalcu: — Iz Bilboa in San Sebastiana se mi je posrečilo spraviti na varno vse ameriške državljane. Z veseljem konstatiram, da dosedaj ni bil v španski državljanski vojni ranjen še noben ameriški državljani. Govorice, da je bil eden usmrčen, eden pa težko ranjen, so neosnovane.

MADRID, Španija, 27. julija. — Severno od Madrida, v Sierra Guadarrama gorovju se vrši izredno vroča bitka, v kateri zmagujejo zdaj vladni pristaši, zdaj pa fašisti. Vladne čete dobivajo ojačenja. Več žensk se je priglasilo za prostovoljno armadno službo.

Ker je skoro vsa armada na strani fašistov, ima vlada precejšnje težave, kajti manjka ji izvežbanih vojakov, posebno častnikov.

Neko poročilo pravi, da je v dveh dneh padlo severno od Madrida, nad štiri tisoč vojakov.

Splošno prevladuje mnenje, da je izid sedanje državljanske vojne odvisen od zavzetja glavnega mesta. Če ga zavzamejo fašisti, bodo zagospodovali vsej Španiji, če se pa glavno mesto vzdrži, bo vlada kmalu kos položaju.

MADRID, Španija, 26. julija. — Vladne čete so izvojevale odločno zmago nad uporniki severno od Madrida. Uporniki se umikajo na celi črti.

Branitelji Madrida so vrgli upornike za 70 milj nazaj ter prodirajo proti Burgosu, kjer je glavni stan uporne armade.

Vladne čete se tudi bližajo Arandi skozi gorske prelaze, katere so držali uporniki 4 dni.

Vladne čete so ustavile tri uporne armade, ki so prodirale proti glavnemu mestu. Na tisoče vojakov je že padlo na obeh straneh za posest Madrida in nikdo ne ve, kak bo končni izid: ali bo zmagala socialistična vlada, ali pa bo podlegla fašistom.

Uporna armada ima za cilj Lozoya 30 milj severno od Madrida, kjer je glavni rezervar, iz katerega je napeljana voda v Madrid. Ako se upornikom posreči odrezati vodo, bi najbrže radikalna armada padla.

PARIZ, Francija, 26. julija. — Francoski nacionalisti so posvarili vlado, da bi moglo priti do evropske vojne, ako bi vlada pomagala španski socialistični vladi v njenem boju proti upornikom.

Ministrski predsednik Blum je bil pripravljen špansko vlado zalagati z orožjem.

Francoski nacionalisti so bili posebno razburjeni, ko je došel v Pariz španski letalec Costerillo, ki je prinesel s seboj 11 milijonov zlatih frankov za nakup bomb, aeroplanov, orožja in municije.

Španski poslanik je tudi naprosil francosko vlado, da pošlje na Španijo 20,000 bomb, 50 strojníc, 8 topov in 13,000,000 nabojev ter večje število aeroplanov.

Nacionalistični listi so pozvali Bluma, da preprovo vsako pošiljanje orožja na Španijo.

Blumov list “Le Populaire” pa nasprotno trdi,

DEMONSTRACIJE BREZPOSELNIH

Skupine nezaposlenih so vprizorile demonstracije pred senatorjevim domom. — Molitve za relief.

HARRISBURG, Pa., 26. julija. — Oddelki ojačene “armade nezaposlenih”, ki oblega državni kapitol, so se podali pred dom senatorja George L. Reeda ter vprizorili bučno demonstracijo.

Nezaposleni zahtevajo, naj da vlada takoj na razpolago sto milijonov dolarjev v reliefne svrhe.

Demonstranti so nosili plakate z napisom: “Oskubite bogatine in nahranite reveže!” Videti je bilo tudi napis: “64 centov na dan za vsako osebo!”

Reed, ki je v republikanskem taboru, je baje odgovoren, da se je v državni zakonodaji debata o davčni predlogi zavlekla za celih dvanaest tednov. Republikanci namreč nasprotujejo predlogu, da bi država dovolila petinštirideset milijonov dolarjev za nezaposlene.

Demonstracije so se vršile tudi pred domom začasnega senatnega predsednika Johna Homsherja ter pred domom senatorja Johna J. McClura.

Nezaposleni, ki so že več dni na galerijah v Kapitolu, so danes pod vodstvom presbiterijanskega pastora dr. Paula Cottona molili, da bi bili čimprej deležni reliefa.

JUGOSLOVANSKI POSLANEC OBSOJEN

BEOGRAD, Jugoslavija, 26. julija. — Izvanredno sodišče za obrambo države je bivšega poslanca Damjana Arnavtoviča obsodilo na 15 let zapora, ker je nameraval v poslanski zbornici astreliti ministrskega predsednika Milana Stojadinoviča.

Trije drugi poslanci so bili obsojeni na zaporno kazen od 18 mesecev do petih let. Trije pa so bili oproščeni.

Pristaši Jevtičeve stranke, h kateri so pripadali tudi obsojeni poslanci, so se zbrali pred sodnijskim poslopjem, da bi demonstrirali, toda jih je policija razgnala.

da je voditelj španskih upornikov general Francisco Franko v Italiji kupil 24 aeroplanov, katere je plačal s posredovanjem neke hamburške banke. List pravi dalje:

“Tako vidimo, da Mussolini oborožuje španske fašiste v boju proti postavni vladi.”

Ministrski svet se je posvetoval tri ure glede pošiljanja orožja na Španijo. Uradno poročilo pa tega ne omenja, temveč samo pravi, da je ministrski svet odobril Blumov in Delbosov razgovor v Londonu glede locarnske pogodbe.

NEMČIJA PRIZNALA OSVOJITEV

Hitler je odpoklical poslanika iz Addis Ababe. S tem je priznal Italiji osvojitve Abesinije.

RIM, Italija, 26. julija. — Nemški poslanik Kristjan August Ulrich von Hassel je obikal vnanjega ministra grofa Galeazzo Ciano in mu je sporočil, da je nemška vlada sklenila opustiti poslaništvo v Addis Ababi in obdržati samo konzulat.

S tem je Nemčija uradno priznala italijansko osvojitve Abesinije. Grof Ciano se je poslaniku iskreno zahvalil.

Italijansko časopisje ob tej priliki zatrjuje, da je ta nemški korak nov dokaz italijansko - nemškega prijateljstva. “Giornale d'Italia” pravi: “Sklep nemške vlade je znak prijateljstva do Italije in izglede inteligentne evropske politike.”

WASHINGTON, D. C., 26. julija. — Nemško priznanje osvojitve Abesinije je postavilo Združene države v zelo težavo stališče, kajti, ko je enkrat velesila priznala aneksije Abesinije, bodo tudi Združene države primorane osvojitev priznati ali pa odpoklicati poslanika iz Addis Ababe.

Državni tajnik Hull se v konferenci s časnikiškimi poročevalci ni dotaknil tega vprašanja. Predsednik Roosevelt pa je do neke mere priznal aneksijo s tem, da je preklical embargo na orožje, ker ne obstoji več vojno stanje.

SE VEČ ŽRTEV ČRNE LEGIJE

DETROIT, Mich., 24. julija. — “Rahelj” Črne legije Dayton Dean, je povedal detektivom, da bi v močvirju, kjer je bilo najdeno truplo Silas Colemanna leta 1935, ako bi dalje iskali, našli še 9 trupel.

To izjavo je podal Dean, ko je spremljal detektive na prostor kjer je bil Coleman ustreljen in vržen v močvirje.

Močvirje se nahaja na zemljišču, ki je last Henry Forda.

Advertise in “Glas Narod”

TUDI SANKCIJE IMAJO SVOJO DOBRO STRAN

Potreba je dovela do zelo koristnih iznajdb. Mnogi umetni izdelki bodo ostali.

RIM, Italija, 26. julija. — Kot pravi Virgino Gayda v “Giornale d'Italia”, Italija ne bo opustila mnogo umetnih izdelkov, ki jih je pod pritiskom sankeij bila prisiljena vpeljati v gospodarsko življenje.

Posebno se je obnesla iznajdba blaga iz mleka. To blago Italija že v veliki množini izvažava. Poleg tega je bilo v času sankeij iznajdenih okoli 20 vrst celuloze, ki bodo ostale v porabi za vedno. Istotako bo ostal tiskarski papir, ki ga izdelujejo iz pšenice in sirka, in boljši papir za bankovce, ki je izdelan iz riža in tobaka.

Angora volna iz zajčje dlake je nadomestila ovčjo volno. Pogle Italiji se je zajčjereja zelo razširila. “Lanital” je umetna volna iz mleka. Iz tega blaga izdelujejo posebno častniške uniforme. Ta umetna volna je zelo trpežna in se rada ne vže.

Iz volne in lanu delajo umetno svilo. Za avtomobile rabijo mesto bencina oglje in gorčični plin.

Posebna zmes aluminija namočešča baker. Iz te tvarine, ki je zelo lahka, izdelujejo zlasti mnogo delov za avtomobile.

KONEC MEHIŠKE STAVKE

MEXICO, Mehika, 26. julija. — Zastopniki lastnikov elektrarne in uslužbencev so prišli do sporazuma in je s tem končana stavka 3000 delavcev.

Konec stavke je prišel, ko je kongres leftistov zahteval od predsednika Cardenas, da posreduje v stavki. Predsednik pa je zahtevo odklonil.

Delavci pa so se nato takoj pričeli pogajati z lastniki elektrarne.

Stavka se je pričela 16. julija in je vsled tega brez dela okoli 16,000 delavcev.

Na poslopih elektrarne so bile razobešene rdeče zastave, luči so ugasnile v 100,000 hišah, poulična železnica ni vozila in bila je ustavljena električna sila.

Delavski voditelji so se bali, da bo vlada s silo končala stavko, kakor je storila v stavki železničarjev, toda vlada sedaj ni posredovala.

PETROLEJ V AVSTRILJI

ZISTERSDORF, Avstrija, 26. julija. — Blizu Zistersdorfa je bil najden vrelce petroleja in Avstrijci upajo, da bodo pri-

REPUBLICANSKA KAMPANJA

Landon pravi, da bo mladina ščitila dediščino Amerike. — Liberty liga o stroških “New Deal”.

TOPEKA, Kans., 23. julija. — Republikanski predsedniški kandidat, governor Alf M. Landon, je rekel danes v nekem svojem govoru, da je ameriška mladina določena, da zaščiti dediščino Amerike.

Tozadevno poročilo je poslalo tudi konvenciji Mladih republikancev, ki zboruje v Peoria, Ill.

— Če hočemo napredovati, moramo delati, — je izjavil governor.

— Naši problemi vključujejo vse, kar je koristno Ameriki. Za rešitev teh problemov je pa treba krepkih duš in drznege duha, predvsem pa inicijative in poguma ameriške mladine.

Landon ima vsak dan vsepolno obiskovalcev iz raznih delov dežele, ki prihajajo k njemu po navodila in nasvete. V terek ga bo obiskal senator Vandenberg iz Michiganana.

WASHINGTON, D. C., 26. julija. — American Liberty League je izdala poročilo, v katerem skuša ugotoviti, da bo Rooseveltova administracija veljala deželo najmanj sedemindvajset odstotkov več kot pa njena soudeležba v svetovni vojni.

Vlada izda vsak dan dva dolarja za vsak dolar, ki ga dobi. Davčno breme, ki je znašalo pred svetovno vojno za vsakega ameriškega prebivalca dvanajst dolarjev, je naraslo na \$263.

BORIS PATRON ŠOFERJEV

SOFIJA, Bolgarska, 26. julija. — Kralj Boris III. je postal pokrovitelj in patron šoferjev.

Zofijski šoferji taksijev so bili 6 dni na stavki zaradi davka na bencin. Ko je bil dosežen sporazum, ki je bil za šoferje boljši, kot so pa pričakovali, se je izvedelo, da je pri pogajanjih posredoval tudi kralj in sicer v prilog šoferjev.

V znak hvalečnosti so šoferji okrasili svoje taksije z zastavami in napis: “Boris naš patron.”

Kralj Boris zelo rad vozi tudi lokomotivo in ima izpričevalo, da je izučen strojevodja. Pogosto zapusti Boris svoj železniški voz in se vozi na lokomotivi.

UMOR ZARADI INSURANCA

Brivec James kriv umora svoje žene. — Obsojen bo na smrt na vešalih. Hotel si je prerezati vrat.

LOS ANGELES, Cal., 26. julija. — Porota je spoznala brivca Roberta S. Jamesa krivim umora svoje sedme žene. V terek bo obsojen na smrt na vislicah.

Ko so Jamesa stražniki v njegovi celici preiskali, so našli pri njem britev in so pričrli, da si je hotel končati življenje.

Državni tajnik je dokazoval, da je James umoril svojo peto in sedmo ženo zaradi zavarovalnine. Charles Hope, ki je Jamesu pomagal pri umoru zadnje žene, bo tudi obsojen v terek na zaporno kazen.

James se zadržuje popolnoma mirno in je svojim tovarišem v ječi rekel:

“Dan, ko bom obešen, bo naj srečnejši dan mojega življenja.”

James je svojo ženo zvezal, položil na mizo ter njene noge potisnil v zaboj, v katerem ste bili dve klopotači. Ker ji kačji strup ni škodoval, jo je utopil v kopalnici ter nato njeno truplo vrgel v ribnik za hišo, kjer je bilo pozneje najdeno. Tedaj je bila njena smrt uradno označena kot nezgoda.

Tekom sodnijske obravnave je ena kača ušla iz kletke ter je vsled tega v dvorani nastala velika zmešnjava.

BOMBA V STAVKI

YRACUSE, N. Y., 24. julija. — Največje nasilje v stavki v Remington-Rand Co. se je dogodilo v četrtek, ko je bil poslan v bolnišnico nek policist v zelo resnem položaju, ker je na ulici pobral zavitek, ki se je razletel. Policist je bil pri tem težko poškodovan.

Policist John E. Hanley je pozneje povedal, da je na ulici videl zavitek, ki se je kadil. Ko ga je pregledoval, je nastala razstrelba, ki ga je vrgla ob nek zid 10 čevljev daleč.

Tudi policist C. S. McCarthy ki je stal v bližini, je rekel, da je videl nek predmet, ki se je kadil na ulici pa je mislil, da je ostanek cigare, katero je kak avtomobilist vrgel na ulico. Ko pa je videl svojo tovariša Hanleya, da je nekaj pobral na tleh, je vedel, da ni cigara in ga je posvaril, naj zavitek pusti.

Ko je bil Hanley odpeljan v bolnišnico, ni bilo mogoče najti nikakega sledu o bombi, toda štirje moški, ki so se nahajali v bližini, so bili aretirani.

Naročite se na “Glas Naroda” največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

Doplet brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

ABESINIJA NI ZAVZETA

Kot priznava italijanska časniška agentura Stefani, so Abesinci napadli italijansko avijatsko misijo v Lekemti.

Pri tej priliki je izgubilo življenje dvanajst italijanskih častnikov in vojakov ter dva domačina - tolmača.

Nadaljno poročilo iste agenture pravi, da niti cesta med Dessie in Addis Ababo ni varna pred napadi.

Vojvodi iz Ancone ter oddelku njegovih vojakov, ki so deloma peš, deloma pa na tovornih avtomobilih potovali iz Dessie v Addis Ababo, so povzročali velike neprilike "roparji" (abesinski vojaki), ki na svojo pest nadaljujejo vojno.

Ko človek čita taka in slična poročila, se mora nehoti vprašati, kaj je pravzaprav za zavzetjem oziroma s podjarmljenjem Abesinije in če so Italijani resnični gospodarji te dežele ali ne.

Rimski dopisnik pariškega lista "Petit Parisien" pravi, da ni italijanska vlada objavila nobenih podrobnosti o napadu na laško avijatsko kolono, priznava pa, da je bilo število žrtev večje nego je bilo spočetka objavljeno.

Socijalistično glasilo "Populaire" pravi, da je italijanska nadvlada v Abesiniji še vedno negotova, posebno pa v nekaterih delih dežele.

Delavsko glasilo "Peuple" naglašja, da je pokolj italijanske misije opozorilo vsem svetu, da vojna v Abesiniji še ni končana.

Vojno bo dosti težje zaključiti v Abesiniji nego v Ženevi pri zeleni mizi.

Po zatrdilu demokratskega "Oeuvera" je poročilo o umoru italijanskih letalcev povzročilo na konferenci v Montreuxu precej presenečenja.

Povsem javno je bilo omenjeno, da se političen položaj Italije nenehoma slabša.

Tega prepričanja je tudi francosko vnanje ministrstvo. Italija je povsem osamljena, vsled česar se pojavi vprašanje, in francoski vladni krogi se že vprašujejo, če je sploh primerno, da se Italija udeleži locarnske konference, ko je vendar štiristotisoč Italijanov zadržanih v Abesiniji in bo Italija prisiljena poslati v Abesinijo nadaljnjih stotisoč vojakov za ojačenje tamkajšnje posadke.

Mednarodni položaj v Evropi

Za "Glas Naroda" napisal N. N.

Evropske zapadne velesile so razdeljene v dva dela: Anglija in Francija si želela miru skoraj za vsako ceno, prav gotovo pa za vsako ceno, katere jima ne bo treba plačati iz lastnega žepa.

Anglija, Francija imata dovolj zemlje doma in v kolonijah, zato jima je nad vse drag mir.

Z druge strani pa želita Italija in Nemčija razširiti svoje meje. Nemčija zato, ker je izgubila konec svetovne vojne v Evropi Alzacijo-Loreno, v prekomorju pa vse svoje kolonije; na Laškem si je pa Mussolini vtepel v glavo, da je on iznova rojeni Cezar, ki naj vpostavi staro rimsko carstvo.

Zdi se torej, da obstoji med temi štirimi, oziroma med dvema in dvema skupinama zapadno-evropskih velesil nepremostljivo nasprotje, kajti niti Nemčija niti Laška si ne moreta pridobiti novih ozemelj brez vojne.

In vendar se da vso to kaj enostavno urediti, in zdi se nam (Bog daj, da se motimo), da se že ureja. Mussolini sam je predlagal zvezo zapadno-evropskih velesil. Po njegovem načrtu naj imata Francija in Anglija svoj toliko zaželjeni mir, in sicer tak mir, da se jima ne bo treba niti najmanj vmešavati v posle srednje in vzhodne Evrope.

Mussolini bo čuval mir na vzhodu, in gorje onemu, ki bi si upal kaliti mir v srednji Evropi ali na Balkanu.

Abesinci so to poskušali, pa so občutili Mussolinijeve pesti. Mnogi so sicer mnenja, da Abesinci niso začeli sovražnosti, saj je bila med njimi in laškimi kolonijami široka puščava, in Abesinci so se povlekli še deset milj globoko v svojo deželo, sarvo da bi Mussolini ne imel izgovora napadati.

Toda Mussolini včasih malo naskriž gleda, z enim očesom, pa je pogruntal, da so prav za prav Abesinci napadalec, ko so laški roji prekorajčili abesinsko mejo deset milj na globoko.

Tak arbiter miru bo isti Mussolini svedea tudi v srednji Evropi in na Balkanu.

Mussolini je res prebrisana glava. Četverozveza naj mu zavaruje hrbet in ob enem da pravico kaznovati onega, ki bi si upal po abesinskem načinu kaliti mir na Balkanu ali v Podonavju.

Hitlerja je zgodovina toliko

Senator Norris

Znani napredni republikanski senator Norris iz Nebraske je nedavno praznoval svoj 75. rojstni dan. Njegovi tovariši zahtevajo, da bi ponovno kandidiral, on se pa še ni odločil. Norris je bil eden izmed prvih progresivnih senatorjev, ki so se zavzeli za ponovno izvolitev predsednika Roosevelta.

naučila, da uvideva brezkoristnost vojne s Francijo; vojna s Francijo velja preveč denarja in krvi, a plen bi bil temu primerno majhen, Alzacija-Lotaringija, za kar so se Nemci in Francozi že stoletja pravdali.

Govoril sem o tej zadevi z nemškimi veterani iz svetovne vojne, pa so mi rekli: "Ja, mislili smo, da so Alzačani in Lotarinčani Nemci, pa ni res. Francozi so!" Morda je to Hitler sam izkusil.

Na vsak način je Hitler zavrgel geslo starega Bismarcka: "Ne vojne z Rusijo!" Zakaj je Bismarck tako mislil, sam Bog ve. Morda zato, ker se do takrat, razen Rusov, še nihče ni selil od zapada proti vzhodu, pač pa vedno le od vzhoda proti zapadu.

Vsekakor je Hitler drugega mnenja, kakor Bismarck. Adolfu se je zahotelo po vzhodu. Organiziral je veliko armado, ki je baje boljša, kakor je bila sploh kedaj poprej. In ta armada potrebuje sovražnika, ker sicer bi bilo nesmiselno oboroževati se. (Po nemški zemlji nihče ne kopri, zato je ni treba braniti.)

Bismarck je rekel: Bodočnost Nemčije je na zapadu; Viljem II.: Bodočnost Nemčije je na morju; Hitler: Bodočnost Nemčije je na evropskem vzhodu.

Pri zadnjem bo za sedaj ostalo, zato je sovražnika sedanje Nemčije iskati v severnem delu srednje Evrope in v Rusiji.

In kako lepa, naravnost prelestna slika se odpira Mussoliniju-Hitlerju proti vzhodu! Za prvi zagrižljaj imata pred seboj same majhne narode, šibke države, in mlade poleg tega. Tudi pripravajo se med seboj, kakor otroci, ker je mati enemu ali drugemu odrezala malo večji kos kruha, ali pa malo bolj namazala kruh z maslom. Pa še megalomaničen je eden in drugi med njimi. Sovrastvo tudi vlada med njimi tu in tam. Pa ne samo v mednarodnem oziru, tudi v notranjih teh državah ni vse v redu.

Zares plemenito delo pomirjevanja imata Hitler-Mussolini pred seboj. To bo uprav po rokovnjaško: Eden meni, drugi tebi; eden meni, drugi tebi. Tako si jih bosta delila med seboj in se pri tem vsak v svoj rokav smejala.

Mala antanta? Bi mogoče malo pomagala, pa ne veliko, ako začeta Mussolini ali Hitler zaeno "miriti" srednjo Evropo, toda je sovražna Madžarska posredi. (Zato naj bo prva naloga v danem slučaju, pregaziti Madžarsko, da ne bo več druge meje med Čehoslovaško, Rumunijo in Jugoslavijo, kakor vzajemna meja teh treh držav. Madžarska mora izginiti v mejah Male antante, da bo Mala antanta velesila. To zahtevajo že stoletja preteklosti in vsa bodočnost evropskega mira.)

Najboljša prilika za to bo Mussolinijev vpad v Jugoslavijo, ali pa Hitlerjev v Čehoslovaško. Če bosta pa oba pritislila hkrati, naj vzdržita prvi naval, kar bo itak moralo biti, Jugoslavija in Čehoslovaška, Rumunija naj takoj pregazi Madžarsko, nakar bo imela Rusija prosto pot na jug in zapad. (To smo strategiji, kaj! In vendar je vse to res.)

Mala antanta mora pregaziti Madžarsko, ako hočejo njene članice skupno nastopiti bodisi proti Mussolinimu ali Hitlerju, ali pa proti obema. Madžarom ne bo težko prilagoditi se Slovanom in Rumunom, ker so sedanji Madžari le madžarizirani Slovani in Rumuni, posebno Slovani.

Vzajemni generalni štab Male antante se tega prav gotovo zaveda, ker sicer bi bila tvorba Male antante samo bluff, ki ne more nikogar goljufati.

OROŽNIK, KI JE POSTAL HAJDUK

V naselju Šupkovec pri Kosovski Mitrovici je, kakor smo že poročali, bivši orožnik Vislim Bajgora, ustrelil kmeta Jusufa Mehmeda in njegovega sina, njegovo ženo pa tako hudo ranil, da je pozneje ranam podlegla v mitrovniški bolnišnici. Morilec, bivši orožnik Bajgora, je doma iz iste vasi, kjer je izvršil svoje krvavo dejanje. Njegova in Mehmedova rodbina živi že dolga leta v sovraštvu in že nekajkrat je bila prelita kri v krvni osveti. Bajgora je postal orožnik že pred leti, ko so arnavtski razbojniki plenili po Kosovem. Takrat so sprejeli v orožniško službo nekaj Arnavtov in med njimi je bil tudi Bajgora, ki je požrtvovalno vršil naporno orožniško službo. Lani je njegov brat ubil staršega sina Jusufa Mehmeda in je bil zaradi tega obsojen na 20 let robije. Bajgora je takrat že služboval kot orožniški podnadrednik v Murski Soboti. Ko so ga nedavno iz službe odpustili, se je vrnil v domačo vas in tam se je takoj krvavo znesel nad Mehmedovo družino. Kakor vse kaže, bo skušal pobegniti v Albanijo, kjer ima sorodnike.

ŽENITE IN MOŽITE SE

Neka velika ameriška zavarovalnica je na podlagi statističnih podatkov ugotovila, da je umrljivost med poročenimi zavarovanci znatno manjša, nego samskimi. Poročenim je usojeno tudi daljše življenje in glede na to, ali žive v srečnem ali nesrečnem zakonu. Ne smejo pa iskati vzroka manjše umrljivosti samo v tem, da se ženijo razmeroma zdravi ljudje. Razlika v umrljivosti med poročenimi in samski je tako velika, da je treba iskati druge vzroke. Glavni je ta, da je zakonsko življenje mirnejše in bolj zdravo nego življenje samscev. Najbolje nam dokažejo to številke.

Od 100,000 možkih v starosti od 45 let umrje samskih 1218, oženjenih pa samo 855. Neporočenih pobere mnogo več hripa, pljučnica, jetika boleznih srca in ledvic, želodčni rak in alkoholizem. Tudi samomor in kap zahtevata med neporočenimi več žrtev, nego med zakonci. Ameriška zavarovalnica naštevata tudi vzroke daljšega življenja zakoncev. V prvi vrsti omenja redno spanje in dobro domačo hrano, dalje zavest odgovornosti zakoncev, ki se skrbno izogibajo okuženju in

Peter Zgaga

IZLET

Že štirinajst dni prej se ve-sele otroci: — Prihodno nedeljo bomo pa šli. Mati ve, kako bo, toda mati je reva, pa se že vsaj navidez veseli.

Oče ogleduje karo. Bolj starega kalibra je; pa menda vsaj ne bo v usodepolnem trenutku odpovedala. Pet dolarjev ima pripravljenih za vsak slučaj. Od ust si jih je odtrgal. Prejšnje čase ni petak zadostoval. Zdaj je pa policist s petakom zadovoljen. Saj veste: deprešn vsepovsod.

Mati začne že v petek pri-

drugih nevarnosti. Važno je tudi, da zakonec medsebojno skrbe za svoje zdravje in da poskrbe drug drugemu za zdravniško pomoč, dokler še ni nepozno.

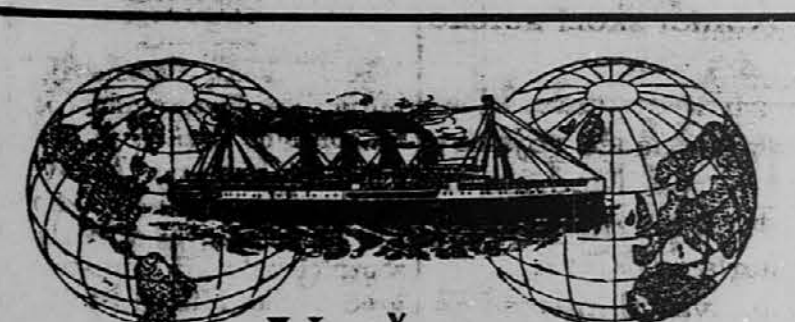
HITLER KOT ČLOVEK

Najbolj je Hitler navdušen za avtomobil in kino. S sportom se sploh ne bavi. Hitler ni posebno trdega zdravia. Še iz mladih let so mu ostale posledice vnetja bronhijev, med vojno pa je bil zastrupljen s strupenim plinom in zato ne sme kaditi. Dunajska leta lakote in najbrž tudi zastrupljenje s plinom so mu zapustili težke posledice na želodcu. Posebno hude bolečine je čutil leta 1928. Težkih mesnih jedi se mora izogibati, ni pa vegetarijanec. Rad je močnate jedi. Alkoholne pijače je pil do leta 1923, pozneje pa ne več. Svojo napol sestro Angelo ima zelo rad. Čeprav je abstinent, je ostro napadel zakon proti alkoholnim pijačam, češ da bi imeli od njega korist samo židje, v resnici pa zato, ker je bil nepopularen. Njegovi uspehi na muenchenskih zborovanjih bi brez piva ne bili mogoči.

IŠČEMO GOZDARJE

za sekanje kemičnega lesa. — Lahko si sami kuhajo ali so na hrani pri bossu v kempi. Pridite ali pošite na: MORRIS CHEMICAL CO., Morris, Tioga County, Penna. (10x)

Advertise in "Glas Naroda"

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vred našo dolgotrajno skušnjo vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

pravljati senčice: kisle kumariče, tomatose, krompir v solati; v soboto speče par porkčapsov in kupi pri grocerju poldrugi funt vsakovrstnega narezka.

Zvečer preizkuša oče motor, otroci pa snažijo karo z najrazličnejšimi sredstvi: z vodo, oljem, vazelinom, črnim za čevlje in sploh z vsem, kar jim pride v roke.

Oče mrmra in gleda na vreme.

— Bog daj, da bi deževalo, — pobožno vzdihuje, toda Bog ga običajno noče uslišati.

Mati vstane že ob petih zjutraj. Bolj je strpljena nego je bila zvečer. Otrokom lika bele cbleke in pripravlja zajtrk. Najmlajši zaveka. Podojiti ga je treba, previti in preobleči.

Pot je dolga in vožnja precej naporna. Avtomobilov kakor mravelj. Po preteku pol ure se oglasi prvi otrok: — Maaama, laaačen!

— Križ božji, tak počakaj vendar, saj ni pet minut tega, kar si jedel.

Za njim zaveka drugi in tretji.

Mati tolaži, stari preklinja. V znamenju joka, prošnje, pretenj, groženj in kletvic se nadaljuje pot.

Okoli poldne dobe primeren prostor v gozdu. Oče se zavali v senco in grdo zasmrči.

Otroci planejo po senčičih, materi se pri odpiranju konzerve pociči za dobro žlico jellija po novi obleki.

Otroci se porazgube po gozdu, oče še vedno smrči, mati pa v prosti, svobodni, s papirjem, skorjami, olupki in objedki posejani naravi premišluje križe in težave tega sveta. Kmalu tudi ona zadremlje.

Mož dom je v neposredni bližini široke državne ceste, ki vodi iz severnih krajev New Yorka in New Jerseya naravnost v Holland predor.

Takole ob nedeljah zvečer sedim kraj ceste in opazujem nepregledno karavano avtomobilov, ki se plazi proti New Yorku.

Da, plazi se, to je pravilna beseda. Ob petih popoldne se prično pojavljati prve kare, ob sedmih je pa cesta že tako nabasana, da se pešec, ko je promet ustavljen (in ustavljen je vsake tri minute) komaj prerinje skozi.

Izletniki se vračajo. Pri kolezu čepi oče, zgrbljen v dve gubi, motno gleda, in pot mu lije kurkoma z obraza.

Prvega policista je srečno podkupil s petimi dolarji, ustavili so ga pa še nadaljni trije. Če bi imel še petnajst dolarjev, bi se jih rešil, tako ima pa tri tikete v žepu, naj se v sredo zvečer ob sedmih zglaši v treh različnih mestih pri treh različnih sodnikih, ki mu bodo nabožili kazen zaradi prehitre, prepočasne in neprevidevne vožnje.

Uboga mati v kari je bolj o-kostnaku nego živemu bitju podobna.

Otroci so po obrazih, rokah in nogah od krvi razpraskani, ker so jih komarji opikali in uravljje ogrizle.

Njihave zjutraj tako bele obleke imajo petkrat več barv kot jih premore mavrica božja.

— Nikdar več! — pravi oče, ko caplja peš domov, potem ko je spravil karo v garažo.

— Nikdar več! — prisega mati, ko umiva in preobleči zaspane otroke.

Toda ta sklep ni posebno dolgo-trajen.

V sredo se začno veseliti nedelje in v soboto se hrepeneče ozirajo proti nebu.

— Bog daj, da bi bil jutri lep dan. Spat, otroci, jutri bo treba zgodaj vstati. Točno ob sedmih bomo šli.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 9.00	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 17.40	Lir. 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 43.00	Lir. 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 82.80	Lir. 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 164.00	Lir. 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 324.00	Lir. 3000

NE NE ČENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE ČENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.— " " "	\$ 10.85
\$ 15.— " " "	\$ 16.—
\$ 20.— " " "	\$ 21.—
\$ 30.— " " "	\$ 31.25
\$ 50.— " " "	\$ 51.50

Prejemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJIBNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FRANC MILČINSKI:

AKO BOG DA

Iz zemlje belih minaretov, rdečih fesov in črne kave bi lahko povedal se katero, kako brezumno dobrosrčen in gostoljuben je ondosti narod in o drugih lepih čednostih njegovega srca in značaja. Zlasti so mi razkladali prijazni izvestitlji, kako rahločutno je to prebivalstvo, kadar mu gre za čast, za lastno, in za čast svojcev. Povedali so mi o seljaku, ki je tožil seljaka, da mu plačal kupnino za telico in tsa oba prišla pred sodnika. Toženec je bil redkobeseden, komaj je toliko zinil, da je zanimal sleherni kupčijo za telico in sleherni dolg iz take kupčije. Da bo toženec tajil, teda tožitelj ni bil pričakoval. Razkačil se je: kar iskre mu je sipal ogorčeni jezik, ko je nasprotniku očital nevero in goljufijo, da je hajduk, krmak in brezdušnik; takih mu je metal v zobe, da jih ne bi pes polokal na maslu; še mu je opsoval ota in majko in angela in svetca in vero in sestro in strino in pekela in raj, a hkoncu ga je s pogledom, kakrščen bi prekal skal, pozval: "Pa povej istino, če te ni sram in če nimaš obraza!" Toženec je skomignil z ramo: "Pa ti govori istino, če nimaš obraza!" Sodnik je čutil, obema nekaj ne gre z jezika, pa je pozval in zaslišal pričo, in pričla je dejal: "Gospodine, ko me pitaš, pa ti čem povedati tako, kakor je bilo. Tožitelj je pošten človek, častit mu obraz, po razbeljeno jeklo bi zanj segel v vrelo vodo! Njegovim besedam, gotopodine, lahko verjameš kakor svetemu evangeliju. Ni ne lopov ne prevarant. Tako mi Boga, res mu je toženec dolžan, za kolikor je tožen. Grom me ubil, ako ni istina! Ali oprosti, gospodine, znaš, ni mu prodal telice, prodal mu je sestro. Tako je pa hvala Bogu —"

krsnike in volkodlake, v znaje, v tokmakbabe in v vsega šejtana ali vruga. Pa ne smeš misliti, brate, da je vera preprosta reč, kakor 1x1—1, 2x2—4. Ampak je vera reč, pjalna razodetij in resnic in tajnosti in prepovedi in zapovedi. Samo naukov o volkodlakih na primer je bogme za srednje velik katekizem: 1. Vpr.: Kaj so volkodlaki? Odg.: Volkodlaki so zločestni stvori, ustvarjeni po volji in moči samega vruga, poteri ga sveti križ! 2. Vpr.: Kakšni so volkodlaki? — Odg.: Volkodlaki imajo človeški lik in človeško kožo, toda so brez mesa in kosti in jim je meh napolnjen zgolj s krvjo. 3. Vpr.: Iz česa in kako nastanejo volkodlaki? — Odg.: Volkodlaki nastanejo iz mrličev. Če leži mrlič na mrtvaškem odru in skoči čez eni črni maček, se mrlič povolkodlači. Itd., itd in zaslužijo volkodlak, da prilično o njih še posebej izpregovorim. Pa to so zgolj volkodlaki. Ne rečem, verska snov o morah in krsnikih ni tako obsežna, kakor je ona o volkodlakih. Ali da poslušas, brate, kaj vse veruje narod o vilah in veščah in zmajih, leto dni ne bi bil gotov s poslušanjem. In še pomisli, brate, na Boga, sveto mu ime! — tudi v dragega Boga veruje seveda narod, in veruje, Boga ti, najbolj baš vanj, kajti njegovemu svetemu imenu so pokorni i volkodlaki i vešče i mora i vse, še tokmakbabe. Poslušas ondotnega človeka, ko govori: vsaka druga beseda mu je Bog. Da ne veš, brate, ali moli litanje, bogme, ali ti kaj pripoveduje o koruzi in janjeih, hvala Bogu na vsem! In je genljiva njegova globoka vdanost v božjo voljo. "Ako Bog da," je začetek in konec vsej njegovi modrosti, prava in zadnja mu beseda: "Kam greš, ako Bog da?" in "Kje si bil, ako Bog da?" — "Tukaj, ako Bog da," ali "Ondukaj, ako Bog da," ali koder-

koli ali nikamor in nikoder, ako Bog da. Seveda, izjeme se dobe povsod, pa bi bilo čudo, če bi se med verno množico ne našli pojedinci, ki so zgrešili pravo pot in jim je mlačna postala vera tako v volkodlake kakor v Boga in vse. O taki izjemi so mi pripovedovali, in kar sem slišal, povem in povem tem rajši, ker stvar, ako Bog da, ni brez koristne morale. Dotični kmet, ki so mi o njem pravili, je bil imovit in je bila nemara baš njegova imovitost kriva, da mu je opešala vera — po besedah svetega pisma, da bo prej deva šla skozi luknjo v šivanki, nego bo prišel bogatin v nebeško kraljestvo. "Deva" je toliko kakor kamela. Hvalili so kmeta, da je tako imovit, da se daje zvati in da iz enega litra napravlja dva. Ako imaš, brate, zjutraj pot in se bojiš, da ne zaspiš ure, brate, naroči si cigane! Pa ti pridejo, Boga ti, cigani točno ob ukaznem času pod okno s talambasi i svrali in te bo zvali. Talambasi so pavke. Ali je znak posebnega blagostanja onemu, kateri se da zvati. Pa tudi le imovit človek zmora, da iz enega litra naredi zgolj dva. Če slaviš, brate, krstno ime, iz enega litra žeste ali spirita bogme narediš štiri, pet litrov rakije. da počastiš svojece, kume in sosedo, hvala Bogu! Ako pa imaš novcev odveč kakor moj kmet, pa lahko ti in udri iz enega le dva! Pa se je zgodilo in je imoviti moj kmet nasamaril osla in se pripravil na pot. Zakliče z okna žena mu Kata in reče: "Pomozi ti Bog, Pero! Kam ideš, ako Bog da?" "Dobro ti srečo!" ji odgovori mož, "idem v mlino." "Reči: 'Ako Bog da, Pero!'" "Čemu?" je odvrnil Pero. "Ako Bog da ali ne, jaz idem v mlino. — Ajd!, magare!" In je odšel svojo pot. Pa se zgodi: predno je dospel do mlina, ga ustavi vijaška četa in ga vpraša kapetan, kod gre steza čez goro. "Tod in tod, naravnost do tja, kjer so lani skoro videli mehdveda, potem na desno in pri agini bukvi na levo in ko prideš na pol pota, zopet na desno in tod in, tod in, tod." In je tako točno popisal, kam in kako, da je kapetan ukazal: "Hodi z nami, da si nam kaži pot!" — in se ni dalo ukazu kar nič upirati. Kmet je obrnil osla in ga zapodil domov, sam pa je šel s četo in se je vrnil domov šele tretjo noč. Potrkal je na vrata: klop, klop, klop! So otvorili zgoraj okno: "Kdo je božji, da trka v gluh dobi noči?" Pa se je ponižno oglasil naš Pero: "Jaz sem, Kata, ako Bog da!"

STRAH PRED NEVIHTAMI

Mnogi ljudje se boje nevihte, zlasti pa strele. Ta strah pa ni posebno upravičen, nevihte niso tako grozotne. Blisk, ki ga človek vidi, mu na pr. ne bo napravil zlega, kajti v trenutku ko ga vidiš, ga je že konec. Grom nam pa sploh ne more hudega. Potrebno pa je seveda, da se v primeru neviht držimo nekkih varnostnih ukrepov. Znanje, da ne smemo stati v bližini železnih in žičnih ograj ter pod posameznimi drevesi ali pod takšnimi, ki sosedna drevesa po višini močno prekašajo. V sobi je tudi najbolje, da se držimo bolj v sredini, proč od peči dimnikov ali oken. Nasprotno pa smo v jamah ali globokih soteskah lahko brez skrbi. Nesreče, ki jih povzročata strela, so dosti bolj redke nego si mislimo. V Nemčiji kjer vidimo o vseh stvarh statistik, trči na lto na primr komaj v 200 do 300 ljudi, a niti v polovico primerov (50 do 100) ni izid smrti. Strahu pred nevihto, to je pred bliskom, ne moremo odpraviti kar tako. Medikamenti so brez učinka. Ostane nam samo prigravarjanje k obvladnjenju samega sebe. Morda vpliva tudi nekaj hipnoze ali sugestije. Sreča je, da ni strah pred nevihto v nobenem razmerju s škodo, ki jo strela napravi na človeku. Malo strahu se morda iznebimo na ta način, da si ponazorimo oddaljenost nevihte. To oddaljenost izračunamo iz časa, ki preteče med pojavi bliska in gromom. Če sekunde, ki pretečejo med obema dogodkoma pomnožimo s 333, dobimo oddaljenost nevihte v metrih. Če nekoga zadene strela, tedaj so mogočni razni učinki. Ali je ponesrečenec mrtev ali pa samo onesvečen. Nezavest je lahko tako težka, da je že podobna navidezni smrti. Če se je nekomu zavoljo strele ustavilo srce in dihanje, to še ne pomeni, da je mrtev. Prav pogostoma mu pomaga umetno dihanje spet v življenje in nereditko se prebudi še po mnogih urah umetnega dihanja. Nastop smrti more ugotoviti strokovno le zdravnik. Zanimivo je, da se ponesrečenci po streli, ko se zbude v življenje, običajno ne spominjajo, kaj se jim je zgodilo. "Tod in tod, naravnost do tja, kjer so lani skoro videli mehdveda, potem na desno in pri agini bukvi na levo in ko prideš na pol pota, zopet na desno in tod in, tod in, tod." In je tako točno popisal, kam in kako, da je kapetan ukazal: "Hodi z nami, da si nam kaži pot!" — in se ni dalo ukazu kar nič upirati. Kmet je obrnil osla in ga zapodil domov, sam pa je šel s četo in se je vrnil domov šele tretjo noč. Potrkal je na vrata: klop, klop, klop! So otvorili zgoraj okno: "Kdo je božji, da trka v gluh dobi noči?" Pa se je ponižno oglasil naš Pero: "Jaz sem, Kata, ako Bog da!"

L. Ganghofer: Grad Hubertus :: Roman ::

13 Zdaj je zastrl gost to ponosno lovsko kroniko in kakor zmešnjava suhih vej je štrlelo na stotine konic iz zidu. Svetlobni odsev se je razlil iz odprtih vrat preko kamenite, z divjo trto in jerihonkami obrasle verande, ko katere so držale tri široke stopnice. Ko sta Katica in teta Gundi vstopili v verando, jima je prišel nasproti mlad sluga, ki je skrbno poizvedoval, ali nista bili dami zaslili v nevihto. "Ne, Fric!" je rekla Katica, "vračava se suhe. Kje je moj brat?" "Gospod grof delajo v svoji sobi." Skozi široko vežo, katere stene so pokrivala od opločila do stropa lovske trofeje z vsega sveta, je mpohitela Katica na stopnice. Tudi na mostovžu je viselo po vseh stenah kot na hodnikih gornjega nadstropja rogovje zraven rogovja. Katica je odprla vrata ter pokukala z glavo skozi odprtino. "Ne motim!" "Le pridi!" je odgovoril miren moški glas. Medla svetloba s kitajskim senčnikom zastrte leščerbe je razsvetljevala ne preveliki, preprosto opremljeni prostor. Knjige, časopisi, brčsure so ležale povsod na mizi, po vseh stoli, ker je primanjkovalo predalov. Veliko pisalno mizo je obdalj nasip debelih knjig, da je bilo za leščerbo, črnilni pribor in aktuo mapo le malo prostora. Misli si, da si v sobici kakega marljivega dijaka, ki je pred izpitom. Toda grof Tasilo, Katičin starejši brat, je imel šolska leta že davno za seboj. Vzel je senčnik z leščerbe in vstal; vitka, odlična postava z energično glavo, ostro izraženim obrazom in brado, kot jo je imel navado nositi kralj Ludvik II. Trdota potez, ki jo je Tasilo imel po očetu, je blažil soj mirnih oči, ki so sličile sestrinim. Na tem obrazu in v tem pogledu si čital: to je človek, ki je sam s seboj na čistem in ve, kaj hoče; krepka, žilava, dela in samopremagovanja vajena narava z gorko čutečim srcem. A lahko so bili hudi boji, v katerih je dosegel ravnotežje varno svojega življenja; o tem je pričala globoka, med obrvmi urezana brazda. Grof Tasilo je bil v tridesetem letu, vendar bi ga pa lahko mogli ceniti za nekaj let starejšega. Srečno zadovoljstvo se je zaiskrilo v njegovih očeh ob pogledu na sestro. Kakor da je prifrfotala k njemu svetla podoba, bilo je tudi, kot da je zavej svež pomladanski piš v resno sobo. Katica je objela brata. "Dober večer, Tas!" S smehljajem jo je objel in ljubokoval njene iase. "No, je prišel papa?" Dvignila je rame kakor ob neprijetnem občutku. Senca je šinila preko bratovega obraza. Izpustil je sestro ter se vsedel. "Moral bi ti bil povedati, a ti nisem hotel kaliti veselja. Moral bi pa vendar..." "Ne, popolnoma nemogoče!" se je vmešala

la Katica, kot da ima potrebo zagovarjati svojega očeta. "Ni mogel priti, nemogoče! France mi je povedal. Veš, ti Tas, tam gori nekje je prav baježen kozel. Papa ga mora iztakniti!" Naravno! Kozel! Kot bi se hotel ogniti predmetu, je rekel s spremenjenim glasom: "Skrbeja si me! Kje sta bili, ko je prišla nevihta?" Gori v gozdu, na suhem in na varnem v lo-pi. Začela mu je pripovedovati ter se je zopet odobrovoljila. Šegavo mu je slikala obup tete Gundi, lovčev prihod ter njum sestop k potoku čisto kot v "Pavlu in Virginiji". Nato je onemela, kot da je dogodek pri koncu. Smehljaje se je sklonila nad pisalno mizo ter pričela listati po odprtih aktih. "In ti, Tas? Ti si seveda zopet izvrtal s komolcem dve luknji v pisalno mizo in zabil krasni večer. S čim si pa že spet beliš glavo?" "Zbiram snov za neki zagovor." "Seveda zelo zanimiv primer?" "Zame gotovo!" "Koga se tiče? Kakega nedolžnega?" "Ne, otrok, nekega tatu iz navade." "Pa, Tas!" Prestrašeno so obvisle Katičine oči na bratovem obrazu. "Kako se moreš pečati s takšnim človekom? Ti, z navadnim zločincem!" "Zločinec? Da, še bolj je pa bolan. Upam, da je ozdravljiv." "Samo papa naj nič ne izve o tem!" "Sam skrbi za to, da nima prilike!" "Če pa to vendar izve, kaj mu boš rekel?" "Tasilo je šel z roko čez Katičino teme. — Nič!" "Da, Tas, to je pač najboljšo. Ugovora ne prenese. In jaz sem prepričana, da poslednje pomladanske storiše še vedno ni pozabil. Bila je pa to res prav budalost!" "Misliš?" "Grof Ege-Senefeld? In ta zagovarja nekega, pri svežem prestopku zasačenega divjega tatu. No, dovoli mi, Tas!" Plosknil jo je z obema rokama po licih in rekel kakor govorimo otroku: "Tebi dovolim vse!" Sluga se je pojavil v vratih: "Čaj je pripravljen!" Tasilo je vzel nekaj časopisov s pisalne mize ter ponudil sestri roko. Jedilnica je bila v pritličju. To je bil velik, neprikladen prostor, ki se mu je poznalo, da je večji del leta prazen. V sredi dolga, z zeleno mecesnovino. Sobni zrak je imel rahel vonj, kakrščen je v lekarni. Izhajal je od stotine prepariranih ptičev, ki so krasili stene. DALJE PRIDE

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem Molitvenike v krasni vezi, importiranih iz starega kraja. Slovenski molitveniki: SVETA UKA v platno vez .90 v fino usnje vez .150 v najfinejšo usnje vez .180 v najfinejšo usnje trla vez 1.80 SKRBI ZA DUŠO v platno vez .90 v fino usnje vez .150 v najfinejšo usnje vez .180 KVIŠKU SRCA v imitirano usnje vez .60 v usnje vez .80 v fino usnje vez .1.20 v najfinejšo usnje vez .1.50 v najfinejšo usnje trla vez 1.50 v bel celuloid vez .1.20 NEBESJA NAŠ DOM v ponarejeno .1.20 v najfinejšo usnje vez .1.50 v najfinejšo usnje trla vez 1.60 Hrvatski molitveniki: Utjehaj starosti, fina vez .1.20 Slava Bogu, a nje ljodem fina vez .1.50 KNJIGARNA "GLAS NARODA"

V letošnjem Koledariju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja. In je tako točno popisal, kam in kako, da je kapetan ukazal: "Hodi z nami, da si nam kaži pot!" — in se ni dalo ukazu kar nič upirati. Kmet je obrnil osla in ga zapodil domov, sam pa je šel s četo in se je vrnil domov šele tretjo noč. Potrkal je na vrata: klop, klop, klop! So otvorili zgoraj okno: "Kdo je božji, da trka v gluh dobi noči?" Pa se je ponižno oglasil naš Pero: "Jaz sem, Kata, ako Bog da!" "GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naravnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

POGLED NA UNIČENO FARMO

Slika je bila posneta v Oneida okraju v državi Idaho, kjer sta suša in vročina uničila ves pridelek. Toplomer je kazal več dni 110 stopinj. Farmerji iz tega ozemlja so dobili delo pri reliefu.

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Denar pa prihaja točno, kaj ne?" "Da, zelo točno." "To je še vedno znamenje, da misli na tebe."

"Mogoče je pri banki za vedno naročil, da nam pošilja zneske, sam pa se za to najbrže ne briga. Tudi oče pošilja banki vedno potrdilo. Z nami pač ne mara imeti nobenega opravka."

"Zakaj pa je odklonil roko tvoje matere tvojemu očetu?" "Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Da, pa tako hud, da je prenesel to jezo tudi na mene, ker sem njegov sin. Denar za moje vzgojo pošilja šele, odkar je umrla moja mati. Ker ga je njena smrt hudo zadela. Najbrže jo je moral imeti zelo rad in je bil na njo tudi tako hud, ker je iz očetove hiše pobegnila z možem, kateremu je odklonil njeno roko. Zelo ga je moralo to potreti."

"Zakaj pa je odklonil roko tvoje matere tvojemu očetu?" "Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

"Ker — ker mu ni mogel dovolj jamčiti za srečo moje matere. In pri tem je, žal, imel popolnoma prav. Saj veš ravno tako kot jaz, Gonda, da je bila moja mati zelo nesrečna ob strani mojega očeta."

(Dalje prihodnjič.)

STEKLO NAMESTO JEKLA!

Steklo je silno zanimiva in vsestransko uporabljiva snov. Zlasti dandanes je steklo važno, ko tovarne iz steklene lahke delajo marsikaj, kar so sicer delale iz drugih snovi, katere pa morajo nekatere države upoštevati. Zato se, na primer Nemčija, ki se hoče osamosvojiti, trudi, da bi iz stekla delala druge izdelke in ne samo takih, katere so delali do sedaj. Steklo je v marsikaterem oziru celo boljše kakor jeklo, ker se

kor steklo. Vendar je pri steklu, čeprav se razbije, najbolj čudovito to, da svojega bistva nikdar ne spremeni. Razbite čepinje je treba le znova dati pretopiti, pa je steklo zopet celo. Železo ali večina drugih kovin pa se počasi izrabi in tudi propade. Moderna tehnika zato trdi, da je steklo v marsikakem pogledu mnogo bolj dragoceno, kakor pa večina kovin. Iz stekla namreč ne delajo le reči, ki morajo prepuščati solnčno svetlobo, kakor na primer žarnice, cilindre za svetilke, okna, termometre itd., ampak so začeli delati tudi razne kuhinjske in druge posode, katere pa so ovite s kako drugo snovjo. Celotako zvezne skodelice na angleških straniščih so že začeli delati iz stekla in se baje ta stvar kar dobro obnese. Pri zgradbah so začeli porabljati opeko iz stekla, kar je prav priljubeno za kleti, ker steklena opeka pušča v glet svetlobo.

Vedno bolj pa se kaže, da bodo kmalu minili časi, ko se je reklo, da je steklo krhko. Kar se je še pred malo leti zdelo nemogoče, se danes že uresničuje. Na Češkoslovaškem so namreč začeli izdelovati steklo, ki je sedemkrat bolj elastično kakor jeklo. Izdelujejo že tudi nekako "gumijasto" steklo, ki je resnično manj nevarno, kadar bi se razbilo, kakor pa je bilo steklo nevarno doslej. V Ameriki pa poskušajo iz stekla delati granate in bombe, kar so doslej delali le iz jekla. Če bi se to obneslo, se bo vojna tehnika v kratkih letih prav tako spremenila, kakor se je spremenila takrat, ko so namesto svinčenih krogel začeli delati jeklene. Če bodo v prihodnje v vojskovanju rabili steklene krogle namesto jeklenih, se bo morala tudi vojna saniteta zdatno spremeniti.

Izdelovanje stekla se je resnično nad vse spopolnilo. To dokazuje že dejstvo, da sedaj lahko izdelujejo tako zvano "varnostno steklo" za šipe v vozovih, vagonih, avtomobilih in drugih prevoznih sredstvih. To novo steklo je tako narejeno, da se razdrobi na prav drobne kose, kadar se razbije. Doselej so šepinje razbitega stekla povzročale ljudem večsah hude rane, zlasti kadar se je zgodila kaka nesreča z avtomobilom ali z vlakom. Sedaj pa takih ran zaradi stekla ne bo več. Steklo se namreč, kadar je razbito, tako razprši, da ne more nikogar več raniti. Moderna tehnika torej misli iz stekla ustvarjati prava čudesa.

DOŽIVLJAJ SMRTI

V abruškem mestecu Tagliacozzu je umrl pred kratkim kmet Filippo Pasencucci za pljučno embolijo. V tamkajšnji kliniki pa je zdravnikom s hitro operacijo uspelo, da so "mrtveca" obudili znova. Mož pripoveduje sedaj o svoji prehodni smrti takole:

"Čeprav se nisem prav zavedal, kaj se dogaja z menoj, sem imel za kratke trenutke vtis hude bolečine v srcu. Imel sem v glavi tudi občutek, da padam v strašen prepad, med tem ko so mi plesale pred očmi na črnem ozadju neštete točkice in so se vrtinčile drugo v drugo naokrog velika rumena in rdeča kolesa. Pri tem sem občutil potrebo, da bi kričal. Zdelo se mi je, da sem udaril z glavob tla. Čisto jasno se spominjam dveh vtisov, ki sta se me čudno dojmila. Med tem ko sem ležal, mi je nekdo otipaval žilo. Spominjam se tudi svojega ponovnega poskusa, da bi odprl oči. Vedno pa sem imel občutek, da mi manjkajo veke. Od tega, kar je sedilo, se spominjam, da sem slišal okrog sebe neko šepetanje in občutil mogočno svetlobo. Toda pomnite, da je bila to mrzla luč brez toplote, brez barve. "Na smrt sem mislil samo neki trenutek ko mi je skočil

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vevstvom izkušnega spremljevalca.

- 29. Julija: Queen Mary v Cherbourg Washington v Havr
1. avgusta: Champlain v Havre Bremen v Bremen
5. avgusta: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
8. avgusta: Europa v Bremen Rex v Genoa
12. avgusta: Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg
13. avgusta: Ile de France v Havre
15. avgusta: Paris v Havre
19. avgusta: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
20. avgusta: Vulcania v Trst
21. avgusta: Bremen v Bremen
22. Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa
26. avgusta: Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre
28. avgusta: Ile de France v Havre Europa v Bremen

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LI-SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York stov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanje.

ZBIRKA zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIC JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI.

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE 111 strani. Cena 35
ANDREJ HOFER 50c
BENEŠKA VEDEŽEVKA 35c
BELGRAJSKI BISER 35c
BOŽIČNI DAROVI 35c
BOJ IN ZMAGA 20c
CVETINA BOROGRAJSKA 45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade) 30c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA 25c
DEVICA ORLEANSKA 50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice) 40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA 35c
FRAN BARON TRENK 35c
FRA DIAVOLO 50c
GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA. Spisal Fran Milčinski, veselomodre humoreske, 72 strani 35
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA 40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke) 30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji) 30c
KRALJEVIČ IN BERAČ 30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gora) 30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO 25c
LJUDEVIT HRASTAR, POZNAVA BOGA (spisal Kristof Šmit) 30c
MARKO SENJANIN, SLOVENSKI ROBINSON 75c
MARON, krščanski detek iz Libanona 25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije 40c
MRTVI GOSTAČ 35c
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain) 70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meska) 25c
NA RAZLIČNIH POTIH 40c
NA INDIJSKIH OTOKIH 50c
PREGANJANJE INDIJSKIH MISIJONARJEV. Spisal Jos. Spillman. Cena 30
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA. Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. Spisal Ant. Huonder. Cena 30
PRVIČ MED INDIJANCI. Povest iz časov odkritja Amerike. Cena 30
PABERKI IZ ROŽA 25c
PARIŠKI ZLATAK 35c
POŽIGALEC 25c
PRTI BOŽJI 30c
PRAPREČANOVE ZGODBE 35c
POVODENJ (spisal Kristof Šmit) 30c
PRIGODBEČEBELICE MAJE, trd. vez. .... 1.—
PRIHI (spisal Kristof Šmit) 30c
PRAVLJICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO I. zv. .... 40c II. zv. 40c
PRAVLJICA. Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena 40
PRIGODBE ČEBELICE MAJE. Spisal W. Bonsele. Poslovenil Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena 70
PRAŠKI JUDEK 25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine) 30c
POSLIEDNJI MOHIKANEK 30c
RDEČA IN BELA VRTNICA 30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM 30c
ROBINZON KOŠUTNIK 50
STRIC TOMOVA KOČA. Povest iz suženjskega življenja. Cena 50
SKOZI ŠIRNO INDLJO. Kašji krotitelj, nevarnosti in megzode s potovanja dveh mornarjev. Cena 60
SUEŠKI INVALID 35c
SISTO IN SIESTO (povest oz Abucev) 30c
SVETA NOTBURGA 35c
STEZOSLEDEC 30c
SVETA NOČ (pripovedke) 30c
TRI INDIJANSKE POVESTI 30c
TURKI PRED DUNAJEM 30c
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez) I. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50 SKUPAJ \$3.75
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja, trdo vezano I.—VOJSKA NA BALKANU s slikami, veđ zvezkov po 20
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami) ..... \$1.00 Trda vez. 1.20
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKO MLADINO 3 zvezki po 50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 60c
ZLATOKOPI (povest iz Alaske) 25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDK (dva dela) I. del ..... 40c II. del 40c
ZBRANI SPISI ZA MLADINO — 10 povest; Vinski brat; osem povest! in 13 povesti spisal Engelbert Gangl), v 1 zvezku 50
VINSKI BRAT. (V. zv.), Gangl 50
8 POVESTI (IV. zv.), Gangl 50
13 POVESTI (III. zv.), Gangl 50

Naročite jih pri: KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 18th Street ; ; ; New York, N. Y.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje je leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullg, A. Saffit Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič.
ILLINOIS: Chicago, J. Beryčič, J. Lukančič Cicero, J. Fabian (Chicago, Cloro in Illinois)
Joliet, Mary Bambich La Salle, J. Spelch Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Joe Zelenc
KANSAS: Girard, Agnes Močnik Kansas City, Frank Žagar
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec Steyer, J. Černe (za Pennsylvania, W. Va. in Maryland)
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže Ely, Jos. J. Peshel Eveleth, Louis Gouže Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatich
MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strniška Little Falls, Frank Masle
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slavnik
OHIO: Barberton, Frank Troha Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, Joan Kurve Youngstown, Anton Kikelj
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, M. Rupan Export, Louis Supančič Farrell, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Johnstown, John Polants Krays, Ant. Tauželj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Žust Pittsburgh, J. Pogačar Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schifrer West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Slav & Sheboygan, Joseph Kakeč
WYOMING: Rock Springs, Louis Tanchar Diamondville, Joe Rolich
Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopnike tople priporočamo.
UPRAVA "GLAS NARODA"

MASČEVANJE LEPTIC

V južno-italijanskem kraju Lecce so imeli lepотно tekmo tamkajšnjih leptotic. Za najlepšo je bila izbrana 20 letna kmečka hči Emilija Buonaventura. Toda drugo jutro so Emilijo našli ležečo na polju v okolici mesta. Po vsem telesu je bila na debelo pomazana s kolonmazom, lase je imela ostržene in obrvi obrite. Nagla preiskava je nato ugotovila, da sta se tako najo masčevali dve drugi leptotici, ker onidve nista bili izbrani za kraljice leptote.
JAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH